

Bergvesenet

Postboks 3021, N-7441 Trondheim

Rapportarkivet

Innlegging av nye rapporter ved: Harald

Bergvesenet rapport nr	Intern Journal nr	Internt arkiv nr	Rapport lokalisering	Gradering
5413		BA 1990		
Kommer fra arkiv	Ekstern rapport nr	Oversendt fra	Fortrolig pga	Fortrolig fra dato:
Elkem Skorovas AS	P4-11-50	Elkem Skorovas		

Tittel

Rapport over en blyglansforekomst i Stavasdalen, Grane herred

Forfatter	Dato	År	Bedrift (oppdragsgiver og/eller oppdragstaker)
Bøckman K L	26.10	1948	

Kommune	Fylke	Bergdistrikt	1: 50 000 kartblad	1: 250 000 kartblad
Grane	Nordland		19254 19263	Mosjøen

Fagområde	Dokument type	Forekomster (forekomst, gruvefelt, undersøkelsesfelt)
Geologi		Blyforekomster i Stavasdalen
Råstoffgruppe	Råstofftype	
Malm/metall	Pb	

Sammendrag, innholdsfortegnelse eller innholdsbeskrivelse

Befaringsrapport som beskriver en del skjerp i Savasdalen

Bergmester

K. L. Bøckman

Mo i Rana, 26. okt. 1948.
Norges Geologiske UndersøkelseBergmester
Rapport nr.: 1990

R a p p o r t

over en blyglansforekomst i Stavasdalen, Grane herred.

-ooOoo-

Etter anmodning av direktør J. Ellingsen, Bjørkaasen, foretok jeg 21. d. mnd. en befaring av en blyglansforekomst i Stavasdalen, Grane herred i Vefsn, under ledsakelse av Henry Johnsen og Hesjedal som kjentmenn på feltet.

Forekomsten ligger i høydedraget like på vestsiden av Stavaselven, som rinner ut i Svenningdalselven et par km. syd for Trofors stasjon. Fra Trofors fører en vei 6-7 km. mot syd og sydvest fram til feltet. Veien brukes for tømmertransport og er kjørbar med lastebil de første 2-3 km., deretter kjørbar med hest iallfall på vinterføre x i bakkene og over myrene fram til feltet, som ligger i skogterreng ca. 150 m. høyere enn Trofors stasjon.

Feltet ligger inne i Eiteråfjelllets store formasjon av hornblende- og glimmerskifre like ved kontakten av det østenforliggende granitt-massiv og må sikkert oppfattes som en kontaktforekomst. Selve forekomsten ligger visstnok i kontaktomvandlet kalksten nær ved granitt-grensen og er neppe noen virkelig gang men heller en mineralisert sone hvor blyglansen opptrer som roser og slirer i kalkstenen. I nær forbindelse og delvis inne i samme sone opptrer også impregnasjoner av kis.

Gangsonen forløper i nord-syd med steilt fall mot vest etter kontaktstrøket, men er ikke så meget avrøsket at man kan danne seg noe sikkert bilde av den. Den er fulgt med gamle for det meste gjengrodde røsker i ca. 500 meters lengde fra den bratte skråning i syd ned til Stavaselven og nordover langs Åsrygren på elvens vest-side fram til den førnevnte skogsvei fra Trofors. Det synes som sonen har sitt bredeste og best mineraliserte parti i de sydlige 100 meter på høyden over Stavaselven. Etter sigende skal sonen være fulgt videre sydover skrått over elven og på dennes østside, hvor kontakten mot granitt fortsetter.

Skjerp nr. 1.

Det sydligste skjerp i sonen ligger 50-100 m. nord for det sted hvor sonen faller bratt ned mot Stavasälven. Her er en dagskjæring 8-10 m. mot syd etter sonen, hvor det vel kan være uttatt 50-60 m³., derav endel blyglansmalm i kalkholdig gangart og endel kis-impregnasjon i forkislet gang (prøve nr. 1) (0,0 % Pb, 0,06 % Cu, 0,23 % Zn) Impregnasjonsonen som sees anstå i skjæringens sydvegg er ca. 40 cm. mektig.

Skjerp nr. 2.

Skjerp nr. 2 ligger 50-60 m. nordenfor nr. 1 og er en dagskjæring etter strøket mot nord ca. 15 m. lang, 3-4 m. bred og inntil 3 m. nedskåret i nordenden. Ialt er vel uttatt 100-120 m³. Av dette gjenligger en haug utskeidet blyglansmalm på 4-5 tonn, hvorav ble uttatt en prøve som antas å være endel bedre enn haugens gjennomsnitt, idet jeg slog av biter og bare tok dem som viste synlig blyglans for å få peiling på blyglansens gjennomsnittlige sølvgehalt (prøve nr. 2) (8,07 % Pb, 0,25 % Cu, 0,55 % Zn) Jeg vil anslå haugens gehalt å være 2/3 til 3/4 av prøvene. Haugen så ut til å bestå mest av uholdige kalkstenstykker men ved å slå av et hjørne eller en kant fandtes blyglansroser på frisk bruddflate hos de aller fleste.

Den utskeidede haug på oppå en berghald med mest grove stykker, som ved kantslåing også for det meste viste seg å være av kalkholdig gangart og oftest med roser av blyglans. Også av denne berghalden på anslagsvis 50-100 tonn ble kantslått en prøve, som antakelig ligger i overkant av gjennomsnittets gehalt (prøve nr. 3). (3,09 % Pb, 0,08 % Cu, 0,0 % Zn)

I sydenden av dagskjæringen, på vestsiden, anstår en ca. 15 cm. mektig blyglansgang (eller -linse ?) inntil en 5 cm. tykk steil lersleppe. Jeg tok en jevn prøve tvers over blyglansmalmen med en tilleggsprøve av lersleppen (prøve nr. 4). (17,72 % Pb, 0,16 % Cu, 0,0 % Zn)

Fra mitt på dagskjæringen og nordover gjenstår i liggsiden mot øst gangsonen med 1/2-1 meters mektighet og økende nordover. Her ble tatt en prøve tversover gangsonen med en mektighet av 1,20 m. (prøve nr. 5) (6,0 % Pb, 0,28 % Cu, 3,0 % Zn, 190 gr./t. Ag, 1,1 gr./t. Au) Gangsonen er avrasket ca. 20 m. videre nordover fra dagskjæringens nordvegg og viser 1 1/2-2 meters bredde av blyglansroset sone. Over disse 30 meters strøklengde med 1-2 meters bredde

vil der antakelig stå flere hundrede tonn av blyglansholdig gangmasse ned til dagskjæringsens bunn. Hvorvidt dette bare en lokal og begrenset linse, eller om den går videre både i strøkretningen og mot dypet, vil bare videre avdekkings- og oppfaringsarbeide kunne fastslå. Det synes som den hittil foretatte utsprenging i dagskjæringen tildels har gått på siden av selve gangsonen.

I nordveggen av dagskjæringen mot hengsiden anstår en ca. 30 cm. tykk kisimpregnert gang, nærmest av kalkholdig grønsten (prøve nr. 6) (0,0 % Pb, 0,06 % Cu, 0,0 % Zn).

I hengen av denne står en ca. 60 cm. mektig gang eller sone som nærmest synes å være delvis kalkholdig granitt og som etter sigende skal være suspekt på gullgehalt (prøve nr. 7). (0,0 % Pb, 0,02 % Cu, 0,0 % Zn)

Videre i hengen av granittgangen anstår en såkaldt "surskifer" som nærmest synes være kontaktmetamorfosert skifer og som man også mener skal være gullholdig. Prøve nr. 8 ble tatt over 50 cm. mektighet av denne. (0,0 ~~Pb~~ % Pb, 0,05 % Cu, 0,0 % Zn)

Det synes som hovedinteressen og hovedforhåpningene har vært sentret om dagskjæringen her i skjerp nr. 2, hvor man muligens har en større oppsvulming av malmsonen, hvorav bare endel hittil er blitt uttatt. Hvis gehaltene av de her uttatte prøver nr. 2-8 viser god brytbar malm, vil det være tilrådelig å gå til videre undersøkelses- og oppfaringsarbeider særlig ved avrøskinger og ved avsenking mot dypet for å konstatere malmsonens fortsettelser og få et begrep om videre malmtilganger her. Da gangsonen står steilt og ligger nær til elvebrinken mot Stavaselven, vil man eventuelt også kunne oppfare den på dypet ved korte tverslagstoller fra øst (liggen) eller ved en længere strøkstoll fra syd. Boringer vil også kunne komme på tale, men gir mindre sikker opplysning ved så erratisk malm som her synes å foreligge.

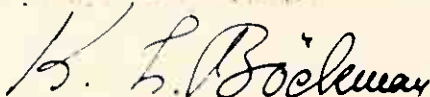
Som nevnt er der en rekke gamle og mest gjenroddede tverrøsker over gangsonens formodede videre forløp nordover. Der var ikke tid til noen nærmere undersøkelse av disse. Ca. 130 m. nord for skjerp nr. 2 var en av disse røskegrafter opprensket og der såes meget sparsomt av blyglansroser. Det samme kan sees på enkelte andre steder videre nordover inntil ca. 400 meter fra skjerp nr. 2, ved veien til Trofors hvor der er oppsprengt en 15 meter grøft eller dagskjæring etter strøket (skjerp nr. 3). I denne fandtes på enkelte steder meget sparsom impregnasjon av noe som kan være blyglans, men også

annet, f.eks. molybdenglans (prøve nr. 9). (1,60 % Pb, 0,05 % Cu, 0,0 % Zn). Med lupe lar det seg ikke avgjøre. Gangsonen er heller ikke kalkholdig her, men en kvartsfels eller hvit granitt.

En undersøkelse bør etter mitt skjønn gå ut fra skjerp nr. 2, som synes gi de beste sjangser. Hele feltet ligger i kupert skogterreng og etter en åsrygg med forholdsvis lite myr og antakelig ikke dypt jorddekke. Så det skulle la seg rasjonelt avrøske med ikke for stor omkostninger. Så usikker som man er på noen jevn og vedholdende malmsone bør man enten avdekke den kontinuerlig etter strøket eller krysse den med tverrøsker i kort avstand, f.eks. hver 20-30 m. etter strøket. Røskene må oppsprenges for å kunne konstatere malmføringen. Arbeidet bør lett kunne utføres med 5-6 mann på en sommer og disse må kunne bo i en lemmebrakke eller en torvgamme, som der er nok av trevirke og torv for. Grunneieren sies å være en meget velvillig og rimelig mann. En festesse for borkvessing vil være det eneste maskinutstyr som trengs.

K. L. Bäckman

Rett avskrift:

K. L. Bäckman